

Petra Ljevak: "Uživam u svom poslu!"

Petra Ljevak, izvršna direktorica jedne od najvećih hrvatskih izdavačkih kuća, Naklade Ljevak, svojim će vas hrabrim i pozitivnim stavovima inspirirati na poslovne izazove. U doba kada recesija nemilo udara po svim sferama poduzetništva, Naklada Ljevak, na čelu sa svojom mladom menadžericom, uspješno ostvaruje niz velikih projekata i baca se u nove. Prema Petrinim riječima, recept za dobro poslovanje uključuje - kreativnost, inspirativne suradnike i ljubav prema poslu

Izdanja Naklade Ljevak pokrivaju vrlo širok spektar žanrova, no u posljednje se vrijeme nekako najviše ističu povijesni i kriminalistički romani... Je li riječ o novom trendu?

- Ne radi se nužno o novom trendu, već okupljanju, grupiranju već postojećih žanrova kako bi se čitatelju omogućio bolji pregled i snalaženje unutar čitavog spektra naslova na tržištu.

Koji su žanrovi vama najomiljeniji? Općenito, kakve knjige volite čitati privatno?

- Osobno volim čitati one naslove iz kojih mogu što više naučiti - što se tiče samih činjenica ili pak osobnog, intimnog unutarnjeg rasta. Upravo zato i sama rado čitam dobre povijesne romane koji me vraćaju u život određenog razdoblja sa svim činjenicama, običajima i mirisima koje ono nosi. Rado čitam i publicistiku, zadirući u tematiku koja me trenutačno interesira. Posebno volim literaturu i autore koji pametno i sustavno ulaze u psihološku strukturu likova i situacija.

DOMAĆI I STRANI HITOVI

Naravno, self-help literatura (ili kako ju mnogi još nazivaju - literatura o osobnom razvoju) neprestano se pokazuje kao „zlatna koka“. Kako to tumačite?

- Self-help literatura je tip literature kojoj se ljudi masovnije okreću u različitim kriznim trenucima kada traže pomoć u knjigama. Globalna kriza, ne samo ekonomska već i kriza ljudskih stavova, neki bi rekli i morala, kojoj smo svi svjedoci, svakako je jedna od takvih situacija. Nedavno sam od kolege čak čula o tezi da se rast potražnje za self-help literaturom direktno može povezati s rastom potražnje za anitidepresivima. Priznajem, teza je pomalo nategnuta, ali nudi dio odgovora na ovo pitanje.

Koja nova izdanja možemo očekivati do ljeta? Na koje ste pisce posebno ponosni, a koji će izaći upravo pod okriljem vaše izdavačke kuće?

- Za proljetnu sezonu posebno bih naglasila naslov „Andžologija“ autorice Danielle Trussoni, koji je u svijetu jedan od najočekivanijih naslova za 2010. godinu, te koji već ima i otkupljena prava za film. Knjiga izlazi iz tiska u svibnju, što je samo mjesec dana razlike od plasmana knjige na američko tržište. Pripremamo i nekoliko zanimljivih domaćih projekata iz pera Irene Vrkljan, Miljenka Jergovića, Ante Tomića, Arsena Oremovića te Ognjena Sviličića. Ovim djelima, koja će varirati od romana, preko kolumni, pa do publicistike, nastavljamo niz započet prošle godine sa spomenutim autorima, te s Gordanom Nuhanovićem i njegovim romanom „Vjerojatno Zauvijek“ i Edom Popovicem i njegovim nevjerojatnim cross-žanrovskim izdanjem „Priručnik za hodače“.

KARIJERA I MAJČINSTVO - UF, TEŠKO PITANJE

Vrlo mladi ste se, već nakon fakulteta, našli na čelu velike izdavačke kuće. Kako je tekao vaš profesionalni put? Početak sigurno nije bio lagan...

- Dobro ste pretpostavili, nije bio lagan. Nijedan početak to nije. Počela sam raditi s nepune 24 godine i to odmah na prilično zahtjevnoj funkciji. Direktno s fakulteta, bez ikakvog iskustva u poslu ili poslovnom odnosu s ljudima, moram priznati da sam se jako mučila. Zahvaljujući suradnicima i vremenu kroz koje sam stekla neko iskustvo, kroz godinu dana stvari su se počele mijenjati. Danas ovaj posao volim i u njemu uživam. Izdavaštvo je težak, niskoprofitabilan i zahtjevan posao, ali je ujedno i posao koji je izazovan, dozvoljava veliku kreativnost i donosi mogućnost upoznavanja interesantnih ljudi. Za izdavaštvo kažu da je posao kojega ili volite ili se njime ne bavite. Svakako spadam u prvu skupinu i teško se mogu zamisliti u drugom poslu.

Što vam daje motivaciju u poslu? Padne li vam ikada radni „tonus“ i kako ga onda podižete?

- Svi u poslu imamo lošijih i boljih dana. Dvije su glavne stvari koje me uvijek iznova uspiju motivirati - suradnici koje cijenim i iz kojih, nadam se i oni iz mene, crpim snagu, a drugo je taj osjećaj stvaranja nečeg novog. Osjećaj kada od teksta, vlastitim idejama i trudom stvaramo neki novi projekt, prenosimo informaciju čitatelju, osjećaj da nudimo nešto vrijedno.

Kako balansirate poslovni i privatni život, tj. imate li dovoljno vremena za posvećivanje sebi i svojim strastima?

- Sretna sam što veliki dio vremena provedenog na poslu doživljavam i kao vrijeme posvećeno sebi. Osim knjiga, imam široki spektar interesa i konstantnu potrebu za iskušavanjem nečeg novoga. Ako uspijem ostvariti i 10% onoga o čemu maštam, smatram se zadovoljnom. Do sada sam to i uspijevala.

Razmišljate li već o tome kako pomiriti dinamičnu karijeru koju vodite s obiteljskim životom i majčinstvom?

- Priznajem, ovo je za mene teško pitanje... Pitanje o kojemu i sama često razmišljam. Imati vlastitu obitelj i biti majka uz posao koji je zahtjevan, čini mi se iz ove moje perspektive vrlo teško. Iskusnije žene, koje uspijevaju balansirati i jedno i drugo, tvrde da se životna perspektiva s dolaskom djeteta mijenja, da je teško, ali moguće. Za sada im želim vjerovati i nadam se da ću i sama uspjeti balansirati oboje.

JAKA KONKURENCIJA JE POTICAJNA

U posljednje vrijeme stalna je tema - recesija - jeste li je osjetili i kako se tvrtka borila protiv njenih negativnih utjecaja?

- Nažalost, svi osjećamo krizu; od trgovina hranom do knjižara. Svatko od nas pristupa kriznim vremenima na svoj način. U Ljevaku se trudimo oko što boljeg izbora naslova, pokušavajući pomiriti kvalitetu i komercijalnost i što bolje prilagoditi nas izbor ukusima različitih čitatelja. Na prodajnom planu, pokušavamo koliko-toliko stabilizirati promete kod poznatih kupaca i otvoriti što više novih prodajnih kanala.

Kakav je vaš stav o nakladničkoj djelatnosti u Hrvatskoj općenito? Što je dobro, što loše, na čemu bi se u branši trebalo poraditi?

- Smatram da je izdavaštvo zadnjih nekoliko godina u Hrvatskoj napredovalo. Knjiga je sve više, produkcija je sve bolja, nakladnici se sve više trude oko plasmana knjiga, sve je više prodajnih mjesta. Konkurencija je jaka i tjera sve nas da se ili prilagodimo ili izborimo, ili stagniramo. Ipak, čini mi se da ova konstantna utrka koja je svojim dobrim dijelom poticajna za razvoj izdavaštva ponekad dovodi do toga da se ne razmišlja dovoljno dugoročno. Zaboravlja se na projekte i poteze koji ne donose direktan rezultat odmah. Po mome mišljenju, jedna od takvih stvari je i poticanje čitalačkih navika kod ljudi i djece. Izgubi li se navika čitanja, izgubit će se i naša potencijalna publika u poslovnom smislu i naravno puno toga drugog u kulturološkom. Nadam se da će nakladnici i institucije ubrzo doći u fazu da će moći razmišljati i o ovakvim stvarima.